

Rapport fra skred nesten-ulykke

Dato	Kl.	Fylke	Sted, posisjon	Antall i turfølget	Antall tatt av skredet	Fallhøyde på skredet
22.04.2006	1500	Møre og Romsdal	Smørskredtind	2	2	600m

Rapport skrevet av: HL

Ulykkesoppsummering:

Skredet ble utløst av skiløper på vei opp til skaret mellom Nordre og Store Smørskredtind. Vi gikk med feller oppover renna til litt under toppen. Der fikk jeg problemer med den ene fellen og ble tvunget til å gå på beina det siste stykket. I det jeg var på vei en forholdsvis bratt kant i terrenget (40-45 grader) hørte jeg at knekk i snølaget (ikke det "vanlige" drønnet) som at det var noe langt nede i snøen som løsnet. Jeg stoppet opp og så etter evt sprekker i overflaten, men så ingen. Tolket det naturligvis likevel som et dårlig tegn og fant ut at dette ikke var noe blivende sted. Skredet løsnet i det jeg begynte å gå tilbake der jeg kom fra. Da det løsnet var det ca 50 meter mellom oss. Det eneste jeg merket da det løsnet var en stor vegg som skjøv meg nedover. Jeg stod helt sikkert med snø til livet og hadde ingen mulig til å gjøre av meg noe sted. Derfra og ned ble det en forholdsvis kaotisk "svømmetur" hvor vi begge prøvde å holde oss over snøen så godt som mulig samtidig som vi prøvde å få vekk all snø som la seg foran ansiktet.

Da skredet omsider stoppet var en av oss på toppen av snølaget, mens den andre var så godt som helt begravd. Han som var begravd klarte riktignok å få løs en arm ved egen hjelp og gravde selv frem hodet. Han som var fri kunne ikke se han som var begravd og gikk mot toppen av skredområdet og satte umiddelbart igang et søk med S/M utstyr. Før han fikk inn noe signal så han en arm som veivet i luften. Den begravde ble raskt gravd løs og vi dro ned til Patchellhytta og fikk varmen i oss.

Begge to hadde befunnet seg på rett under 1400 høydemeter da skredet gikk og lå på ca mellom 900 og 950 høydemeter da det stoppet. Ingen av oss fikk noen skader, men det ble liggende igjen litt utstyr som vi ikke var i stand til å finne, verken da eller et par dager senere. Ligger igjen en stav, et par solbriller og en lue.

Før vi startet turen hadde vi ikke gjort en egen skredvurdering for denne siden, men siden vi hadde vært i området (et par dager ved Patchellhytta og to uker øst for Hjørundfjorden) en god stund og vært de siste dagene hadde vært gunstig med tanke på vindretning (Vinden hadde blåst mer eller mindre opp renna) og snøen hadde virket forholdsvis stabil første biten valgte vi å gå opp. Det hadde gått en del skred i området rundt hytta, men alle disse var løssnøskred forårsaket av soloppvarming. Renna lå i skyggesiden og vi anså derfor som sjansen for et soloppvarmet løssnøskred som liten

Redningsoppsummering:

I første omgang gikk redningen ut på å få løs han som var begravd og deretter å få igjen varmen. Det var ingen dekning på hytta, men siden vi fortsatte å være der de neste dagene fikk vi sagt i fra til alle som kom forbi. Politi og Ålesund turistforening ble varslet da vi kom ned fra fjellet. I tillegg skrev vi en melding i hyttaboka om at det ligger igjen ting i skredet, men at alle involverte har kommet seg uskadd videre.

Fakta om skredet og terrenget:

Bruddkanten på skredet var på toppen ca 100 meter bred og utvidet seg videre ut i siden mot øst lenger ned slik at den totalt ble et sted mellom 150 og 200 meter. Høyden på kanten ble anslått (frå hytta) til å være mellom 1 meter og opptil minst 4. Der skredet løsnet var det et sted mellom 40 og 45 grader, men det ble gradevis slakere lenger ned. Mesteparten av renna er sannsynligvis mellom 30 og 35 grader. Øverste bruddkant var på rundt 1400 meter og nederste del av skredet stoppet på rundt 800. Horisontalt gikk skredet rundt en kilometer. Ut i fra høyden på bruddkanten kan det være ny snø, kombinert med mildere vær som gjorde at et lag lenger ned i snøen ble svakere eller ikke tålte belastningen.

Været før og under hendelsen:

Dagen skredet gikk blåste det en del. Vinden kom inn i dalen fra vest og kom en del kraftige kast oppover renna og over kanten til andre siden. De to foregående dagene hadde vært samme vindretning, men med vesentlig mindre vind. Dette hadde snødd lett de to siste dagene, ikke mer enn 20 cm totalt, sannynligvis

mindre. Våret hele måneden har vært ustabilt, med en del vind og nedbør, i tillegg så har temperaturen ligget og vippet rundt null i lengre tid.

Bilder/kart:

Bilde tatt fra Brekketind to dager etter skredet

- Rød strek viser bruddkanten
- Blå viser ca omriss av hvor skredet endte opp
- Oransje viser ca området vi endte opp
- Nederst til venstre ser man Patchellhytta

NGI's kommentarer (skrevet av Kjetil Brattlien):

Dette var et stort skred hvor det var veldig nære at to personer kunne omkommet. Det er mye lærdom og mye som kan kommenteres. Noen kommentarer er:

- Været den siste tiden med opptil 20 cm nysnø og tidvis kraftig vind har trolig gitt en vesentlig snøtilvekst enkelte plasser. Trolig kald vintersnø der skredet løsnet, og kanskje også vedvarende svake lag langt nede i snødekket (begekrytaller?) som gjorde det mulig for skiløperen å utløse skredet med bruddkant 1-4 m. Hadde de gjort tilstrekkelige vurderinger av stabiliteten før turen ved å se på terrenget, snødekket og været?
- Skredet ble sannsynligvis utløst pga tilleggsbelastningen fra han som gikk på bena pga problemer med skifellen. I den internasjonale skredfareskalaen regnes nå en person på bena som ”stor tilleggsbelastning” mens en person på ski regnes som ”liten tilleggsbelastning”. Kanskje skredet ikke hadde blitt utløst hvis begge hadde gått på ski hele tiden.
- Dette var prima terrenghelning (35-45 grader). Var det lurt å gå opp gjennom skredbanen? Turen opp bør legges til terreng hvor skred ikke kan utløses.
- Fint at de hadde redningsutstyr. Personen som startet søket ville hatt svært dårlige odds for å finne kameraten sin uten elektronisk søker hvis personen lå helt under snøen. Også fint at de informerte politiet at det ikke var flere i skredet.